

Viite

Asia

Vuoden 2002 viimeinen metsäsektoriseminaari

Asiasanat VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS**Hoitaa UM** ITÄ-22**Hoitaa UE** MOS

Koordinoi

Tiedoksi

ITÄ-20; ITÄ-21; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-10

BER; PIE

KTM; MET; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY;

MMM/MEO; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; YM; YM/ALO; YM/KVY

ZAO Lesprom Industry Consalting järjesti 17.12 Moskovassa pyöreän pöydän keskustelun metsäteollisuuspolitiikasta. Tavoitteena oli tehdä yhteenveto vuoden aikana tapahtuneesta kehityksestä.

Välillä sivussa ollut ajatus kansallisen metsäpolitiikan tarpeellisuudesta otettiin esille mutta ei selvinnyt, minkä organisaation tehtävänä on asian edistäminen.

Metsälain tarkistuksen valmistelu jää ensi vuoden puolelle. Aikaisemmin on kuultu, että taloudellisen kehityksen ministeriöllä on koordinaattorin rooli metsälain valmistelussa, mutta nyt siitä ei mainittu mitään.

ZAO Lesprom Industry Consalting järjesti 17.12 Moskovassa pyöreän pöydän keskustelun metsäteollisuuspolitiikasta. Tavoitteena oli tehdä yhteenveto vuoden aikana tapahtuneesta kehityksestä. Tilaisuuteen osallistui noin 40 valtionhallinnon ja yritysten edustajaa. Osanottajiksi ilmoitetut luonnonvara-, teollisuus- ja taloudellisen kehityksen ministeriön varaministerit eivät olleet paikalla. Järjestäjät olivat laatineet hyvän kirjallisen materiaalin, jossa kuvataan vuoden aikana tapahtunutta kehitystä. Tilaisuuden puheenjohtajana toimi professori **D. Sorokin**. Tässä muistiossa referoidaan tärkeimpiä puheenvuoroja.

Duuman luonnonvarakomitean puheenjohtaja **A. Beljakov** totesi, että metsäsektorin kehittämisen pääperiaatteet ovat selvillä. Aluksi on käytettävä ne keinot, joihin ei tarvita suuria investointeja; on uudistettava lainsäädäntö ja hallinto. Valtion tulee olla aktiivinen omistaja ja sen on delegoitava toimivaltaa alueille. Tulee määritellä valtiolle kuuluvat tehtävät. Metsähallinnon taloustoimintoja varten tulee perustaa RAO Lesa Rossii, josta federaatio omistaisi 51 % ja subjektit 49 %. Valvontaa hoitava metsähallinto olisi oma organisaationsa. Tehtiin suuri virhe, kun menttiin lyhytaikaiseen metsien vuokraukseen. Harmaan puukaupan volyymi on noin 20 milj. m³ vuodessa. Asia saadaan kuntoon perustamalla elektroninen puupörssi, jonka kautta velvoitetaan tekemään kaikki kaupat. Muu olisi sitten laitonta. Federaation hallitukselle on toimitettu kolme erilaista versiota metsälain

tarkistamiseksi. Ensi vuoden alussa tulee eri tahojen yhdessä valmistella esitys, jonka pohjalta voidaan edetä.

Finanssiministeriön edustaja pohdiskeli kantorahan olemusta ja totesi sen olevan vero ja siksi sitä tulee käsitellä verolainsäädännössä.

Valtion omaisuuden ministeriön edustaja **V. Andrijevski** piti Beljakovin editystä Lesa Rossii yhtiöstä mielenkiintoisena ja totesi sen vastaavan vireillä olevaa rautateiden yhtiöittämisshanketta. Hän kertoi, kuinka ministeriö luokittelee valtion omaisuuden, määrittelee omistuksen mekanismit ja päättää valtion omistuksen optimoinnista ja yksityistämisestä.

Ilim Pulp Enterprisen kehitysjohtaja **D. Tšuiiko** pahoitteli sitä, että luonnonvaraministeriön varaministeri Šuvajev ei ollut paikalla ja näin ei kuultu metsälain valmistelusta vastaavan ministeriön näkemystä. Metsälain vuokrausta ja konsessioita koskevat pykälät ovat yrityksille ratkaisevan tärkeitä. IPE tulee esittämään oman uuden kehittämissstrategiansa tammikuussa. Vaikka on paljon käyttämättömiä metsävaroja niin saavutettavista metsävaroista kilpaillaan monilla alueilla. Raakapuun viennin rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota. Tänä vuonna raakapuun vienti on lisääntynyt 18 %. Teollisuuden omistuksen epäselvyydet estävät kehittämistä ja investointeja ei voida tehdä.

Akateemikko **N. Moisejev** totesi, että peruskysymyksiä on jo pohdittu riittävästi. Metsälain kokonaisuudistusta ei tarvita vaan tarkistus riittää. Federaation metsänomistus tulee säilyttää mutta toimivaltaa tulee delegoida alueille. Korkoperusteisen kantorahan toteutus ei onnistu markkinainfrastruktuurin puuttuessa. Pitkäaikaisia metsien vuokrasopimuksia tulee tehdä vain suurten integroituneiden yritysten kanssa. Muiden suhteen on oltava hyvin varovainen. Siperiasta ja Kauko-Idästä viedään vain parasta tukkia ulkomaille. Muu ei kelpaa. Vaneritukki on strateginen puutavaralaji ja sitä ei tulisi viedä ulos. Konsessioita tulee myöntää vain yrityksille, jotka rakentavat teollisuutta Venäjälle. Keski-Venäjän metsäteollisuuden kehittämisen tulee panostaa. Metsälain suhteen tulee löytää yhteinen näkemys Beljakovin esittämällä tavalla.

Metsäyliopiston dosentti **N. Pinjagina** totesi kansallisen metsäpolitiikan edelleen puuttuvan. Oikea työjärjestys kehittämisessä olisi; metsäpolitiikka, lainsäädännön tarkistus, strategiat ja kehittämisohjelmat. Nyt eri sektorit tekevät omia suunnitelmiaan. Kehittämistyöhön tarvitaan kokoavaa otetta.

Komin tasavallan teollisuusministeri **F. Tšedin** totesi, että valtion metsänomistuksen säilyttämisen tärkeyttä korostetaan. Investointien edistämiseksi tulee rohkeasti luopua federaation omistuksesta. Metsämaan saaminen normaalin kaupallisen vaihdannan piiriin on tärkeää. Metsäalan yritykset uusiutuvat nykyisin konkurssikierteen kautta, mikä on epänormaali tilanne.

WWF:n metsäprojektien johtaja **A. Ptitšnikov** totesi, että metsä ei ole vain raaka-ainelähde vaan ekosysteemi ja sosiaalinen ympäristö. Ekologisten ongelmien ratkaisu edistää myös taloutta. Pihkovan mallimetsä on hyvä esimerkki. Metsätaloutta voidaan tehostaa joillakin alueilla ja silloin voidaan jättää muita alueita toiminnan ulkopuolelle. Kunkin subjektin metsistä tulisi vähintään 10 % jättää metsätalouden ulkopuolelle. Tarvitaan alueellisia metsänkäsittelyn ohjeita. Alue-ekologinen suunnittelu on perusta sertifiointille. On vaara, että Venäjä häviää Baltian maille, koska sertifiointi etenee täällä hitaasti. Luonnonsuojelun edistäminen ei tarkoita liiketoiminnan vastustamista.

Kommentti

Tänä vuonna on pidetty kymmenkunta federaation tason seminaaria tai konferenssia, joissa on pohdittu metsäsektorin kehittämistä. Suurimpia ja merkittävämpiä olivat Moskovan ja Pietarin

kansainväliset metsäfoorumit. Tämän tilaisuuden tavoitteena ollut yhteenvedon tekeminen tilanteesta jäi jossakin määrin keskeneräiseksi. Seuraaviin esille tulleisiin asioihin on mielestäni syytä kiinnittää huomiota:

- Välillä sivussa ollut ajatus kansallisen metsäpolitiikan tarpeellisuudesta otettiin esille mutta ei selvinnyt, minkä organisaation tehtävänä on asian edistäminen.
- Metsälain tarkistuksen valmistelu jää ensi vuoden puolelle. Esitetty epävirallinen työryhmä ei ole kovin tehokas menetelmä. Aikaisemmin on kuultu, että taloudellisen kehityksen ministeriöllä on koordinaattorin rooli metsälain valmistelussa, mutta nyt siitä ei mainittu mitään.
- Beljakovin esitystä RAO Lesa Rossii-yhtiön perustamiseksi kannatettiin. Se saattaa olla Suomen liikelaitosmalliin rinnastettava vaihtoehto, jossa viranomaismetsähallinto jäisi eri organisaatiolle. Tämä malli voisi tasapainottaa metsien käytön valtasuhteita siten, että yksityisten metsäteollisuusyritysten asema ei olisi liian hallitseva.
- Raakapuun viennin rajoittamisen ajatus on jatkuvasti mukana keskustelussa. Mielenkiintoista on IPE:n edustajan toteamus siitä, että saavutettavissa olevista metsävaroista on kilpailua vaikka lähes kaikkialla hakkuusuunnitteesta käytetään vain osa. Raaka-aineen saatavuutta tuleekin tarkastella osa-alueittain ja puutavaralajikohtaisesti.
- WWF:n hyvä sanoma siitä, että ekologisten ongelmien ratkaiseminen edistää myös taloutta, on aina mukana kehittämisseminaareissa. FSC-sertifiointia markkinoidaan taitavasti.

LIITTEET

-